

Handgemaakt Limburgs stemwonder

Een merk met de naam Zebra Drums verwacht je misschien niet in het Limburgse Roermond, maar toch maakt Sjoerd van den Beuken daar alweer vele jaren handgemaakte drums. Dat doet hij met een duigenconstructie en met een opvallend free-floatingstelsel. Dat laatste maakte toch ook wel heel nieuwsgierig. Hoog tijd voor een test.

tekst en foto's Dennis Boxem

Het leuke aan kleinere drumbouwers is dat ze vaak behoorlijk compromisloos te werk gaan, en dat is bij Zebra Drums zeker het geval. De set die we vandaag onder de loep nemen is afkomstig uit

de London Plane-serie: drums gemaakt van plataan, een boom die je in vele Europese straten en parken tegenkomt. Plataan is ongeveer een kwart minder hard dan Amerikaans esdoorn of berkenhout. Als je liever een andere houtsoort wilt, behoort dat bij Zebra Drums zeker tot de

mogelijkheden. Walnoot, mahonie en Amerikaans esdoorn staan ook standaard in de catalogus.

De drums worden gebouwd volgens een duigenconstructie. Mocht je de theorie even niet paraat hebben: waar bijna alle drums worden gemaakt van kruislings verlijmde laagjes

fineer maakt een duigenketel gebruik van in de lengte verlijmde houten duigen, vergelijkbaar met hoe bijvoorbeeld een houten vat of een conga wordt gemaakt. Dat levert een ketel op die compleet vrij is van spanning, waardoor de ketel een lagere grondtoon krijgt en over het algemeen ook een

meer open klank. Waarom niet alle merken hun trommels op deze manier bouwen? Het is aanzienlijk lastiger en veel duurder.

Maar Zebra gaat nog een stapje verder. Alle drums hebben namelijk free-floating hardware: de ketel zit klem tussen de twee vellen zonder dat er ook maar iets op de ketel geschroefd is. Dat zorgt er dus voor dat die ketel onbepaald kan doorklinken. Het volledige stemsysteem is aangebracht in een soort kooiconstructie die om de ketel heen grijpt. Dat is overigens niet nieuw. Pearl deed met de free-floating snaredrums iets wat er een beetje op lijkt, en het Australische Sleishman gebruikt al sinds de jaren zeventig een vrijwel soortgelijk systeem. Een groot verschil met Sleishman is echter dat het Zebra-systeem vele malen lichter en eleganter is vormgegeven. En Zebra gebruikt zijn eigen ketels waar Sleishman ketels van de Amerikaanse fabrikant Keller gebruikt. Het idee achter wat het systeem doet is echter hetzelfde: ervoor zorgen dat niets de klank van de ketel in de weg staat.

Tussen dik en dun

Even je vellen wisselen is bij de Zebra drums nog maar zo'n

beetje de helft van het werk: je schroeft het bovenvel eraf en je kunt zowel het boven- als het ondervel wisselen. Om bij het ondervel te komen hoeft je alleen even de ketel uit de kooiconstructie te tillen en je kunt bij het ondervel. Tegelijkertijd kom je hierdoor bij het enige mogelijke bezwaar van zo'n free-floatingconstructie: ondervel en bovenvel kunnen niet onafhankelijk van elkaar gestemd worden. Dat is echter veel minder erg dan het klinkt.

Bij het stemmen van een Zebra trommel heb je gewoonlijk drie opties: je maakt óf een toonbuiging omhoog, waarbij het ondervel hoger is gestemd dan het bovenvel, óf je maakt een toonbuiging omlaag, waarbij het ondervel lager is gestemd dan het bovenvel-, óf je gaat voor een strakke toon. Bij die laatste optie stem je onder- en bovenvel gelijk. Heb je twee dezelfde vellen als slag- en resonansvel, dan krijg je bij de Zebra drums altijd een toon van de laatste soort. Wil je per se die toonbuiging omhoog, dan kies je voor een dunner resonansvel dan het slagvel. Voor de toonbuiging omlaag kies je juist voor een dikker resonansvel dan het slagvel. Het is een iets andere benadering, maar je krijgt er ook heel wat voor terug.

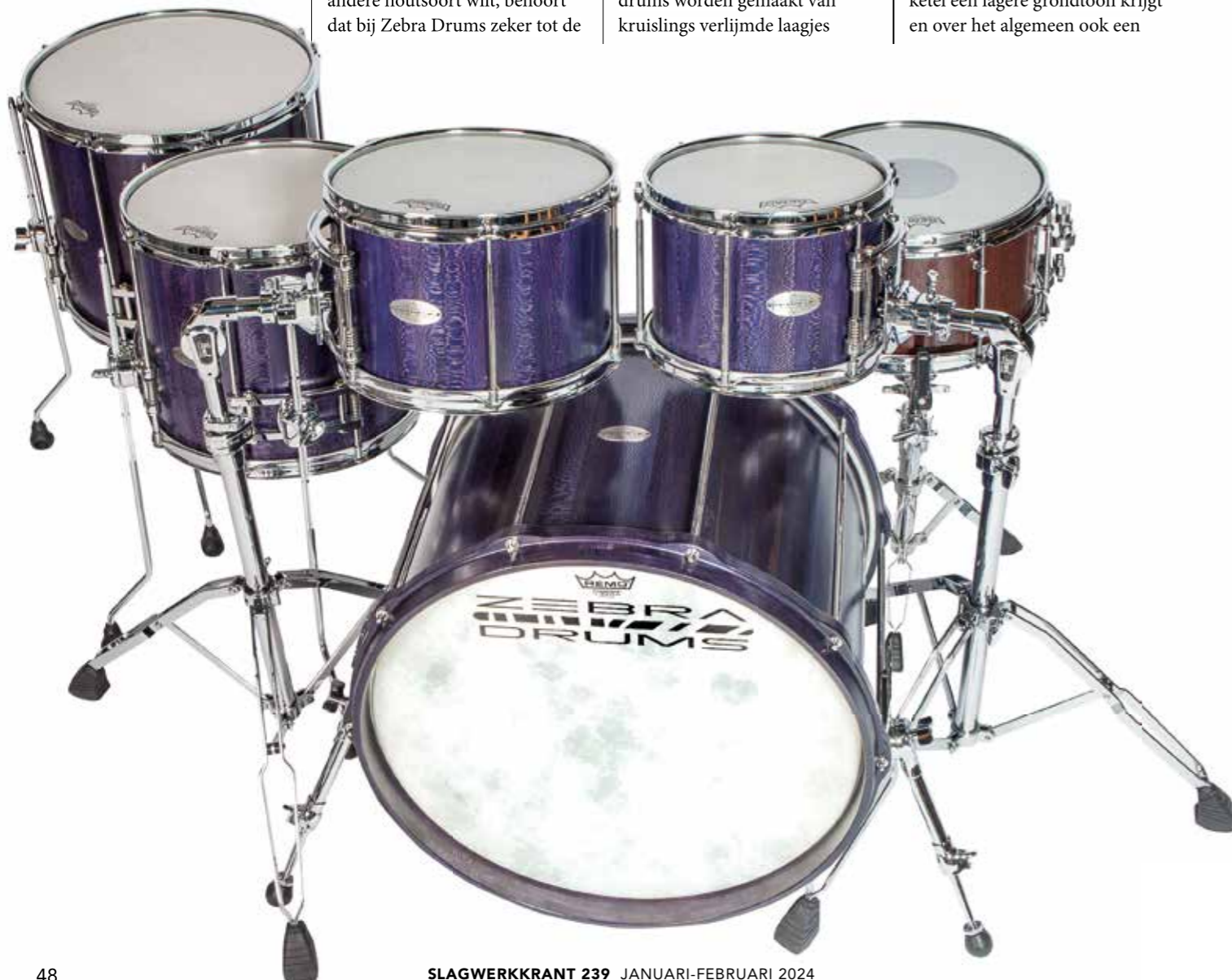

Waarin Zebra Drums namelijk enorm op de concurrentie voorloopt, is in het stemgedrag, en daarnaast in het stemgemak. Doordat onder- en bovenvel tegelijk aangespannen worden, hoeft je tijdens het stemmen geen rekening te houden met hoe de vellen zich tot elkaar verhouden: dat gaat automatisch goed. Daardoor heb je dus ook een veel gemakkelijker te beheersen stem bereik: met een kwartslag aan een enkele spanbout gaat de klank van je trommel gelijkmatig omhoog of omlaag. Tegelijkertijd neem je ook alle kans op een onregelmatig gestemde trommel weg. Want zeg nu zelf: hoe vaak draai je het ondervel bij als je aan

je bovenvel iets verstemd hebt? Bij de Zebra trommels gaat het ondervel automatisch mee.

Smoel

Duigentrommels hebben van zichzelf door het gebrek aan spanning op de ketel een behoorlijk lage grondtoon. Als je daar het extra stembereik dat van het free-floatingstelsel afkomstig is bij optelt, mag het geen verrassing zijn dat de Zebra drumkit een flikse maat groter klinkt dan hij daadwerkelijk is. Het kost geen enkele moeite om de 10" tom van deze kit net zo laag te stemmen als de 12". En daarbij heb je dan bij geen van de twee trommels het

idee dat er qua body of diepte iets in de klank op tafel blijft liggen. De 16" floortom duikt op een gegeven moment zelfs het bassdrumregister in.

Tegelijkertijd knijpen de toms bij hoge velspanning totaal niet af. Het trucje met de verschillende vellen werkt opzienbarend goed. Toegegeven, het voelt een beetje onnatuurlijk om een dubbellaags Emperor als resonansvel te gebruiken, maar in combinatie met een enkellaags slagvel levert dat toch echt een moddervette toonbuiging naar beneden op.

De bassdrum van de London Plane kit is een waar kunststukje. In plaats van simpele spanranden die met klauwen op hun plek worden gehouden, hebben de drums van Zebra een uit duigen opgebouwde spanrand met ogen: hij lijkt feitelijk op een grote gegoten spanrand, maar dan gemaakt van hout. Die spanrand geeft de bassdrum een prachtige eigen smoel. De bassdrumpoten zitten aan de free-floating hardware vastgemaakt via mooi verchromde metalen platen waarin het Zebra logo is uitgesneden. Chique!

De bassdrum heeft net als de toms een groot stembereik, al is de lage grondtoon van deze trommel iets dominanter. Stem je hoger, dan droogt de klank eerst

een beetje op voordat hij ook echt omhoog gaat. Met een zo laag mogelijke stemming – net alle rammel eruit – geeft deze trommel een hoeveelheid sublaag die je voelt in je onderbuik en die zo'n beetje de vullingen uit je kiezen rammelt. Een beetje meer velspanning is wel prettig om de boel wat meer onder controle te krijgen. De trommel heeft heel veel toon, dus een beetje extra demping is voor het resonansvel geen overbodige luxe. Een resonansvel met een klein microfoongat monteren doet ook wonderen. De 22"x16" bassdrum laat zich naast diep en donker laag ook mooi jazzy hoog stemmen, maar daarbij moet je wel rekening houden met het feit dat deze trommel voor een meer ingetogen setting best veel toon en volume heeft.

Bakken aan body

We kregen voor deze test maar liefst twee verschillende snaredrums meegeleverd: een 14"x8" mahonie exemplaar en een 13"x7" wengé trommel. Bij de snaredrums volgt Zebra Drums niet de free-floating-principes. Dat zou ook een beetje ingewikkeld zijn, want het resonansvel is bij een snaredrum zoveel dunner dan een slagvel

dat de constructie van de toms en de bassdrum hier niet zou werken. Je zou dan meer onder-vellen dan bovenvellen verslijten. Wat opvalt is hoe dun de beide snaredrums zijn. De 13"x7" is maar zeven millimeter en de 14"x8" meet negen millimeter. Daarnaast hebben beide snaredrums een uitgesproken snarenbed.

De 13"x7" wengé snaredrum heeft klassiek ogende doorlopende spanpijpen die mooi afsteken tegen het donkere hout van de ketel. Deze 13" heeft een gefocuste klank en net als de rest van de Zebra drums een ruim stembereik. Laag gestemd heeft deze trommel een lekker bijtende en venijnige aanslag met een prima controleerbare sustain. Stem je

hoger, dan wordt de klank veel scherper en puntiger: de wengé ketel snijdt als een mes door de boter en heeft een heel fijne, crispy attack. Het geeft de trommel een heel nauwkeurig karakter: alles wat je er als drummer in stopt komt eruit.

De mahonie 14"x8" is wat donkerder van karakter, een beetje wolliger, maar ook gespierder. Laag gestemd geeft hij een prachtig volle en gecontroleerde klap met een donkere *unkh*. De boventonen die je daarbij krijgt zijn eigenlijk te mooi om weg te dempen. Stem je hoger, dan wordt de toon korter en funkier, maar dankzij de diepe ketel hou je bakken aan body over. Rimshots klinken op de mahoniehouten snaredrum

fenomenaal en ook rimclicks zijn waanzinnig breed en diep. Bij een diepe snaredrum verwacht je vaak dat hij wat minder responsief is, maar daar is bij deze 8" helemaal niets van te merken. Hij reageert op de kleinste aanraking en heeft een gigantisch breed dynamisch bereik.

Vingerlas

Als je na de eerste kennismaking verder kijkt naar de manier waarop de Zebra drums in elkaar zitten, valt op met hoeveel oog voor detail de drums ontworpen zijn. Zo zijn de duigen niet zomaar koud verlijmd. Elke duig is voorzien van een vingerlas, een speciale houtverbinding die als vingers in de volgende grijpt. Dat geeft de verbinding extra stevigheid. Maar ook op hardwaregebied gebeurt er meer dan verwacht. De tomrozetten die Zebra gebruikt zijn van Pearl en de rozetten van de floortom-poten zijn weliswaar universeel, maar de manier waarop ze aan de ketel zitten is allesbehalve doorsnee. De rozetten zitten vast via de Spring Activated Suspension ophanging; een montageplaat die met behulp van veren aan het

free-floating-systeem is bevestigd. Daardoor heeft elke tom mount een zekere hoeveelheid vering, en ook dat draagt weer bij aan een zo optimaal mogelijke sustain.

Aan teruglopende spanbouten heeft van den Beuken een hekel en dus verzon hij zijn eigen anti-terugloopsysteem. De spanbouten lopen door een speciaal kunststof inzetje dat in het gat van de spanrand valt. Dat inzetje geeft de spanbouten iets meer weerstand dan wanneer je het niet gebruikt, maar eerlijk gezegd merk je daar weinig van. Wat je wel merkt is dat de drums ook met de laagste velspanningen keurig op stemming blijven. Zebra verkoopt de Thread Locks overigens ook los. Ze passen op iedere spanrand met ovale gaten, en dat is anno nu veruit bij de meeste spanranden het geval. Nog zo'n gevalletje van oog voor detail? In de bassdrum ligt een klein stukje hard schuim. Dat ligt er niet om te dempen, maar om te voorkomen dat je bij een willekeurige stemming een basketbalklank in de ketel krijgt. Zo'n hoge *ienkh* komt regelmatig voor bij grotere floortoms en bassdrums zonder demping en het komt door de reflectie

binnen in de ketel. Het stukje schuim zorgt ervoor dat die reflectie niet kan optreden en dat je over het gehele bereik kunt stemmen zonder demping.

Het mag voor zich spreken dat Zebra drums niet goedkoop zijn, maar als je naar de hoeveelheid moeite kijkt die in het maken van deze drums gaat zitten, valt het eigenlijk nog alles mee. Zebra Drums zit in dezelfde prijsklasse als Tama's Star, Sonor's SQ-2 en DW's Collectors, en net als bij deze series is de prijs afhankelijk van je wensen. Zo is een naturel afgewerkte set aanzienlijk goedkoper dan de Indigo Blue gekleurde testset. Ook de verschillende houtsoorten geven verschillen in prijs.

Kortom

De London Plane set uit deze test scoort op alle punten, maar onderscheidt zich vooral door het gigantische stembereik en het stemgemak. Deze set is eigenlijk niet slecht te stemmen. Van het laagste laag tot knetterend jazzy hoog; het zit er allemaal in. Door het free-floating-systeem kun je vrijwel traploos van laag naar hoog en weer terug stemmen. Daarnaast druipt de klank van het karakter: een prachtige open sound met net even een klein

beetje spierballen die in vrijwel alle muziekstijlen excelleert. ■

Importeursreactie: zie pagina 55

DE FEITEN

- handgemaakte duigendrums met free-floating hardware
- gemaakt van plataan
- progressieve keteldikte testset
- afgewerkt in Indigo Blue
- 22"x16" bassdrum
- 10"x7½" en 12"x8" toms
- 14"x12" en 16"x14" floortoms
- prijzen**
- € 7.400,- (in naturel finish € 5.944,-)
- 14"x8" mahonie snaredrum € 1.259,-
- 13"x7" wengé snaredrum € 1.069,-

HET OORDEEL

- +** • gigantisch stembereik
- topklasse constructie en afwerking
- • geen minpunten

DE CONCURRENTIE

- Lignum drums
- Exclusive drums
- Taran drums
- Tama Star
- Sonor SQ-2
- DW Collectors

